

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 30 Ιουλίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου Πρόεδρος, Μιχαήλ Σειραδάκης-Εισηγητής και
Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 21.06.2019 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 781/27.06.2019 της Ανώνυμης Εταιρείας με
την επωνυμία «.....» που εδρεύει στον Δήμο ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) (εφεξής αναθέτουσα
αρχή) και

Της παρεμβαίνουσας Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....» και
τον διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στον Δήμο ....., όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να
ακυρωθεί η υπ' αριθμ. Α7/Σ16/2019 (Απόσπασμα Πρακτικού Τακτικής
Συνεδρίασης) Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του .....(ΑΔΑ:.....) με θέμα:
«.....», στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «.....», κατά το μέρος που
αποφασίστηκε η αποδοχή και έγκριση του από 07.01.2019 Πρακτικού Νο1 και
του από 26.03.2019 Πρακτικού Νο2 της Επιτροπής Διενέργειας, δυνάμει των
οποίων αποσφραγίστηκαν και αξιολογήθηκαν τα δικαιολογητικά συμμετοχής και
βαθμολογήθηκαν οι τεχνικές προσφορές της προσφεύγουσας και της
παρεμβαίνουσας, με συνέπεια να γίνουν δεκτές αμφότερες οι προσφορές τους
και να συνεχίσουν στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, ήτοι στην ηλεκτρονική
αποσφράγιση και τον έλεγχο των Οικονομικών τους Προσφορών.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Με την ασκηθείσα παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα αιτείται να γίνει δεκτή η παρέμβασή της, να απορριφθεί η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή και να διατηρηθεί σε ισχύ η υπ' αριθμ. Α7/Σ16/2019 (Απόσπασμα Πρακτικού Τακτικής Συνεδρίασης) Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του .....(ΑΔΑ:.....) με θέμα: «.....», στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «.....», κατά το μέρος που αποφασίστηκε η αποδοχή και έγκριση του από 07.01.2019 Πρακτικού Νο1 και του από 26.03.2019 Πρακτικού Νο2 της Επιτροπής Διενέργειας, δυνάμει των οποίων αποσφραγίστηκαν και αξιολογήθηκαν τα δικαιολογητικά συμμετοχής και βαθμολογήθηκαν οι τεχνικές προσφορές της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας, με συνέπεια να γίνουν δεκτές αμφότερες οι προσφορές τους και να συνεχίσουν στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, ήτοι στην ηλεκτρονική αποσφράγιση και τον έλεγχο των Οικονομικών τους Προσφορών.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή Μιχαήλ Σειραδάκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος ως Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε Ηλεκτρονικό Ανοιχτό Διαγωνισμό, με αριθμό πρωτοκόλλου Διακήρυξης .....και Αριθμό Συστήματος Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) ....., η οποία αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 30.11.2018, με μοναδικό κωδικό-Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (Α.Δ.Α.Μ.) ....., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, για την ανάδειξη αναδόχου για την εκτέλεση του έργου «.....», (CPV .....), συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ποσού οκτακοσίων ογδόντα χιλιάδων ευρώ (880.000,00 €) συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, ήτοι προϋπολογισμού χωρίς Φ.Π.Α. ποσού επτακοσίων εννέα χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα επτά ευρώ και σαράντα δύο

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

λεπτών (709.677,42 €), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και ώρα 15:00 μ.μ. και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών την 7^η Ιανουαρίου 2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 11:00 π.μ. Η προσφεύγουσα εταιρεία υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 31.12.2018 και ώρα 14:39:37 μ.μ. την υπ' αριθμ. 122753 προσφορά της στον ανωτέρω Διαγωνισμό και πλέον με την υπό κρίση προσφυγή της, στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. Α7/Σ16/2019 (Απόσπασμα Πρακτικού Τακτικής Συνεδρίασης) Απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του .....(ΑΔΑ:.....), η οποία αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 12.06.2019, οπότε και έλαβε πλήρη γνώση της η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα εταιρεία κατέθεσε στις 21.06.2019 στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. την υπό κρίση Προσφυγή της και την κοινοποίησε στην Α.Ε.Π.Π. στις 27.06.2019.

2. Επειδή, η προσφεύγουσα εταιρεία επικαλείται στην υπό κρίση Προσφυγή της ότι η Αναθέτουσα Αρχή έκρινε εσφαλμένα με την προσβαλλόμενη απόφαση, καθώς η προσβαλλόμενη στερείται νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας, έχει εσφαλμένα προσδώσει αυξημένη βαθμολογία στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας και έχει εσφαλμένα προσδώσει μειωμένη βαθμολογία στην τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στην υπό κρίση προσφυγή.

3. Επειδή, η προσφεύγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να μεταρρυθμιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε η μεν προσφορά της παρεμβαίνουσας να λάβει βαθμό 100, ενώ η προσφορά της προσφεύγουσας να λάβει βαθμό 114,75, ώστε η νέα τελική κατάταξη να διαμορφωθεί με βάση τον τύπο $TBTP = (ABTP/ABTP \max) * 100$ για την παρεμβαίνουσα τελική βαθμολογία 87,15 και για την προσφεύγουσα τελική βαθμολογία 100, όπως ειδικότερα αναλύεται στους λόγους της υπό κρίση προσφυγής, άλλως επικουρικώς να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή για νέα αιτιολογημένη βαθμολόγηση.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

4. Επειδή, η Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 (κωδικός e-παραβόλου .....), όπως εξοφλήθηκε δυνάμει του από 21.06.2019 αποδεικτικού εξόφλησης της ....., ποσού τριών χιλιάδων πεντακοσίων σαράντα εννέα ευρώ (3.549,00 €) και έχει δεσμευτεί, δυνάμει του αντίστοιχου αποδεικτικού αυτόματης δέσμευσης του παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

6. Επειδή, ο επίμαχος Διαγωνισμός, εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι καθ' ύλην αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του Διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

8. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 περ. β), 38 παρ. 7, 61 παρ. 1, 66 παρ. 1, 120, 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

9. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του Ν. 4412/2016.

10. Επειδή, στις 25.06.2019, η Αναθέτουσα Αρχή προέβη στην κοινοποίηση της υπό εξέταση Προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, μέσω της «επικοινωνίας» του Διαγωνισμού στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.

11. Επειδή, παραδεκτά και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, κατατέθηκε στις 05.07.2019 στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., η από 5 Ιουλίου 2019

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

παρέμβαση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στον Δήμο ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, η δε παρεμβαίνουσα, έχει προφανές έννομο συμφέρον από την απόρριψη της ως άνω Προδικαστικής Προσφυγής, αφού προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της διαμορφωθείσας κατάστασης, δεδομένου ότι έχει βαθμολογηθεί η τεχνική της προσφορά με μεγαλύτερη βαθμολογία από εκείνη της προσφεύγουσας. Επομένως, η ασκηθείσα, κατά τα ανωτέρω παρέμβαση, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

12.Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή, προσκλήθηκε, από την Πρόεδρο του 7^{ου} Κλιμακίου, αρχικά δυνάμει της υπ' αριθμ. 991/01.07.2019 Πράξης της «Περί Ορισμού Ημερομηνίας Εξέτασης Προδικαστικής Προσφυγής και Εισηγητή – Κλήση Αναθέτουσας Αρχής προ Χορήγησης Προσωρινών Μέτρων», η οποία της κοινοποιήθηκε και υπέβαλε, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, στο οικείο Κλιμάκιο, τις προβλεπόμενες από το άρθρο 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 9 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017, απόψεις της, σχετικά με την υπό κρίση προσφυγή.

13.Επειδή, στην κρινόμενη προσφυγή, η προσφεύγουσα εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται στο αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και υπέβαλε παραδεκτά προσφορά στον επίμαχο Διαγωνισμό, η οποία με την προσβαλλόμενη έγινε αποδεκτή και αξιολογήθηκε η τεχνική της προσφορά, προσδιορίζει επακριβώς και με πλήρη σαφήνεια τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους της και θεμελιώνει βάσιμα το πως στοιχειοθετείται εκ μέρους της η ύπαρξη άμεσου, προσωπικού και ενεστώτος εννόμου συμφέροντος για την προσβολή της υπ' αριθμ. Α7/Σ16/2019 (Απόσπασμα Πρακτικού Τακτικής Συνεδρίασης) Απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του .....(ΑΔΑ:.....) με θέμα: «.....», στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «.....», κατά το μέρος που αποφασίστηκε η αποδοχή και έγκριση του από 07.01.2019 Πρακτικού Νο1 και του από 26.03.2019 Πρακτικού Νο2 της Επιτροπής Διενέργειας, δυνάμει των οποίων αποσφραγίστηκαν και αξιολογήθηκαν τα δικαιολογητικά συμμετοχής και βαθμολογήθηκαν οι τεχνικές

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

προσφορές της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας, με συνέπεια να γίνουν δεκτές αμφότερες οι προσφορές τους και να συνεχίσουν στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, ήτοι στην ηλεκτρονική αποσφράγιση και τον έλεγχο των Οικονομικών τους Προσφορών.

Νομίμως και παραδεκτώως φέρεται προς εξέταση ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π.

14. Επειδή, στην παρ. 11 του άρθρου 86 «Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων» του Ν. 4412/2016 (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) που είναι εφαρμοστέος στον επίμαχο διαγωνισμό, ορίζεται ότι: «11. Το άθροισμα των σχετικών συντελεστών βαρύτητας των Ομάδων κριτηρίων αξιολόγησης ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε 100. Η βαθμολόγηση και κατάταξη των προσφορών γίνεται, σύμφωνα με τον τύπο:

$$U = \sigma_1.K_1 + \sigma_2 .K_2 + .. + \sigma_n .K_n$$

όπου: «σ_n» είναι ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου ανάθεσης K_n και ισχύει $\sigma_1 + \sigma_2 + .. + \sigma_n = 1$.

Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο. Προσωρινός ανάδοχος αναδεικνύεται εκείνος του οποίου η προσφορά έχει συγκεντρώσει το μεγαλύτερο αριθμό στο U ».

15. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Διακήρυξη του Διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού (ΕΑ ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό Διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του Διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον Διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της Προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣτΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο Διαγωνισμό και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη Διακήρυξη (ΣτΕ 18/2011, ΣτΕ 19/2011, ΣτΕ 3703/2010, ΣτΕ 1616/2008, ΕΑ ΣτΕ 254/2008 κλπ).

16. Επειδή, σύμφωνα δε με την αρχή της τυπικότητας που διέπει όλους τους δημόσιους Διαγωνισμούς, η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣτΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕλΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, SC EnterpriseFocusedSolutions SRL, σκ. 25 και C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, SC EnterpriseFocusedSolutions SRL, σκ. 27). Περαιτέρω, η ρητή παραπομπή της

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση όσο και τους υποψηφίους Αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν (ΕλΣυν 1434/2017). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της Διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαϊκού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο Διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο κοινοτικό (ενωσιακό πλέον) δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της Διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του Διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000 και VI Τμήμα ΕλΣυν 78/2007).

17. Επειδή, με τον πρώτο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας, κατά το σκέλος που αφορά τη βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτόν πρέπει να ακυρωθεί και να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου αυτή να προβεί σε νέα νομίμως αιτιολογημένη κρίση. Συγκεκριμένα, όπως αναλυτικά εκθέτει στις σελ. 6-8 της κρινόμενης προσφυγής της, ισχυρίζεται ότι η βαθμολόγηση τεχνικής προσφοράς σε ορισμένο κριτήριο από την αναθέτουσα αρχή με βαθμό 100, ήτοι ότι καλύπτει τις τεχνικές προδιαγραφές, δεν χρειάζεται αιτιολόγηση. Αντιθέτως,

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

η βαθμολόγηση με βαθμολογία ανώτερη του 100, πρέπει να αιτιολογείται, με αναφορά στα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει, ότι η προσφορά του διαγωνιζόμενου υπερκαλύπτει και κατά τι, τις τασσόμενες από τη διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές. Η εν λόγω ειδική κρίση της της επιτροπής δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία στο συγκεκριμένο κριτήριο, διότι η λεκτική διατύπωση της κρίσης της επιτροπής είναι στην περίπτωση αυτή αναγκαία τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τον ίδιο τον διαγωνιζόμενο ή τους λοιπούς διαγωνιζόμενους όσο και για τον έλεγχο του αιτιολογημένου της κρίσεως κατά τη διαδικασία ενδικοφανούς και ακολούθως δικαστικής προστασίας. Ειδικότερα, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι: *«Στην προκειμένη περίπτωση κατά παράβαση των ανωτέρω η αναθέτουσα αρχή βαθμολόγησε σε όλα τα κριτήρια την προσφορά της ανταγωνίστριας εταιρείας με βαθμό ανώτερο του 100 και μάλιστα με βαθμό που πλησιάζει το μέγιστο 120 (118 ή 115 κατά περίπτωση), όπως αναλυτικά φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, χωρίς να παραθέσει οποιαδήποτε αιτιολογία από την οποία να προκύπτει, αν και κατά τι η προσφορά υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης, αλλά με μόνη τη στερότυπη παράθεση σε όλες τις περιπτώσεις της φράσης: «η προσφορά του υποψηφίου αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης».*». Επί του ίδιου ως άνω λόγου προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή, δυνάμει του με αριθμό πρωτοκόλλου 15811/28.06.2019 εγγράφου της, στο οποίο περιλαμβάνονται οι απόψεις της επί της κρινόμενης προσφυγής, το οποίο κοινοποιήθηκε μέσω της «επικοινωνίας» του διαγωνισμού σε όλους τους ενδιαφερόμενους και την Α.Ε.Π.Π., στις 03.07.2019, αναφέρει ότι: *«1. Επί του πρώτου λόγου προσφυγής:*

Ως πρώτος λόγος, προβάλλεται ο ισχυρισμός περί μη νόμιμης και ανεπαρκούς αιτιολογίας της Α7/Σ16/2019 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του ....., κατά το μέρος που αφορά στη βαθμολόγηση της εταιρείας «.....», λόγω της αναφοράς στην απόφαση αυτή μόνο στο βαθμό που δόθηκε ανά κριτήριο στην ανωτέρω εταιρεία και στην παράθεση της φράσης (επίσης ανά κριτήριο) ότι η προσφορά αυτή υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Όλα τα ανωτέρω, όμως, προβάλλονται αβασίμως από την εταιρεία «.....». Συγκεκριμένα, παραβλέπεται η προβλεπόμενη από το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) ευχέρεια, η σαφής, ειδική και επαρκής αιτιολογία να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Ειδικότερα, στην προσβαλλόμενη απόφαση γίνεται εκτενής αναφορά στο Πρακτικό 2/26.3.2019 της Επιτροπής του εν λόγω διαγωνισμού. Στο Πρακτικό αυτό, αναλύονται ανά κριτήριο οι προσφορές αμφοτέρων των διαγωνιζομένων εταιρειών και αφού παρατίθενται συνοπτικά τα σχετικά στοιχεία, καταλήγει η Επιτροπή στη διαπίστωση αν απλώς καλύπτονται ή υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις της διακήρυξης και ακολούθως βαθμολογούνται αναλόγως οι προσφορές.

Στον διαγωνισμό αυτό υπάρχουν 6 βαθμολογούμενα κριτήρια (Κ1 έως Κ6) που ανήκουν σε δύο Ομάδες (Ομάδα Α' με τα Κ1 έως Κ4 κριτήρια και Ομάδα Β' με τα Κ5 και Κ6 κριτήρια). Στο ανωτέρω Πρακτικό παρατίθενται επαρκώς τα στοιχεία των δύο προσφορών για κάθε κριτήριο και όπου υπάρχει υπερκάλυψη των απαιτήσεων, τούτο αναφέρεται αιτιολογημένα, με αποτέλεσμα να τεκμηριώνεται απολύτως η κατάληξη με την παράθεση της φράσης ότι η προσφορά καλύπτει ή υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης.

Συγκεκριμένα, στο άνω Πρακτικό 2/26.3.2019 τη Επιτροπής του Διαγωνισμού αναφέρονται τα κάτωθι:

«Ειδικότερα, μετά από την εξέταση της ηλεκτρονικής προσφοράς της «.....», η Επιτροπή αναφέρει ανά κριτήριο αξιολόγησης τα παρακάτω για τον υποψήφιο ανάδοχο:

ΟΜΑΔΑ Α': Μεθοδολογική Προσέγγιση Υλοποίησης της Σύμβασης

Κ1 Σαφήνεια και πληρότητα της προσφοράς ως προς την κατανόηση του αντικειμένου και των απαιτήσεων του Έργου

Ο υποψήφιος Ανάδοχος περιγράφει αναλυτικά στην τεχνική προσφορά του, το πλαίσιο υλοποίησης του έργου, καταδεικνύοντας, την κατανόηση και την αντίληψή του για την υλοποίηση του συμβατικού φυσικού αντικειμένου του έργου, καλύπτοντας τις υποχρεωτικές απαιτήσεις που ορίζει η Διακήρυξη.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Επιπλέον, ο υποψήφιος ανάδοχος εξειδικεύει και αναλύει την προσέγγισή του για το συγκεκριμένο έργο που υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Ειδικότερα, ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει μια ολοκληρωμένη ανάλυση των ειδικών απαιτήσεων του έργου και του τρόπου αντιμετώπισης αυτών, προσδιορίζοντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας, καταγραφή πιθανών προβλημάτων, καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισης αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 118

K2 Καταλληλότητα Μεθοδολογικής Προσέγγισης και βαθμός προσαρμογής στις ειδικές απαιτήσεις και προδιαγραφές του αντικειμένου της Σύμβασης

Ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει στην τεχνική προσφορά του, αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας υλοποίησης του έργου και προτείνει επιμέρους μεθοδολογίες και μεθοδολογικά εργαλεία υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές απαιτήσεις του αντικειμένου της Σύμβασης, καλύπτοντας τις υποχρεωτικές απαιτήσεις που ορίζει η Διακήρυξη.

Πραγματοποιείται η απαραίτητη σύνδεση των προτεινόμενων μεθοδολογιών, εργαλείων και τεχνικών σε κάθε φάση εκτέλεσης του έργου (ανά Πακέτο Εργασίας και Δραστηριότητα) καταδεικνύοντας με σαφή τρόπο το πλαίσιο αξιοποίησης των μεθοδολογικών εργαλείων κατά την υλοποίηση του έργου και των αντίστοιχων παραδοτέων, ως το τελικό αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του.

Επιπλέον, ο υποψήφιος ανάδοχος εξειδικεύει και αναλύει τη μεθοδολογική του προσέγγισή για το συγκεκριμένο έργο που υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης παραθέτοντας αναλυτικά μια σειρά από βασικές μεθοδολογίες πέραν των απαιτούμενων μεθοδολογιών για την απλούστευση και τον ανασχεδιασμό διαδικασιών, τη διοίκηση αλλαγών και της εκπαίδευσης των στελεχών του Φορέα.

Πιο αναλυτικά οι μεθοδολογίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

- Μεθοδολογία Διοικητικού Φόρτου.
- Μεθοδολογία Αξιολόγησης Ρυθμιστικού Πλαισίου – Ανάλυση Κανονιστικών Επιπτώσεων.
- Μεθοδολογία Νομοτεχνικής Επεξεργασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 118

K3 Σαφήνεια και πληρότητα ανάλυσης των προσφερόμενων υπηρεσιών του διαγωνιζομένου

Ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει αναλυτικά στην τεχνική προσφορά του, τις προσφερόμενες υπηρεσίες που θα παρέχονται σε κάθε φάση υλοποίησης του έργου και διαπιστώνεται ότι αυτές είναι κατάλληλες και επαρκείς για την υλοποίηση του έργου, και παρουσιάζουν αντιστοιχία με τις ελάχιστες ζητούμενες, από τη Διακήρυξη, υπηρεσίες.

Ειδικότερα, ο υποψήφιος Ανάδοχος αναλύει εκτενώς, τις δραστηριότητες ανά πακέτο εργασιών καταδεικνύοντας με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο θα παράσχει τις ζητούμενες από τη Διακήρυξη υπηρεσίες, τις αλληλεξαρτήσεις τους ανά πακέτο εργασιών, το συσχετισμό των δραστηριοτήτων με τα προσφερόμενα μεθοδολογικά εργαλεία υποστήριξης και τα παραδοτέα, καταδεικνύοντας, έτσι, το πλαίσιο αξιοποίησης των μεθοδολογικών εργαλείων κατά την υλοποίηση του έργου και τις εκροές αυτών, που είναι τα παραδοτέα.

Επιπροσθέτως, ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει ένα ενιαίο / ολοκληρωμένο πλαίσιο, δομημένο σε συγκεκριμένα βήματα εκπόνησης του έργου ανά φάση, πακέτο εργασίας και δραστηριότητα, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες του έργου με την προσφορά χρήσιμων (πρόσθετων) παραδοτέων, όπως είναι το Ππ03 Αποτύπωση Εξωτερικού Περιβάλλοντος, το Ππ04 Νέο Επιχειρησιακό Μοντέλο και το Ππ05 Σχεδιασμός Μοντέλου διαχείρισης των επιχειρησιακών διαδικασιών καθώς και των αντίστοιχων μεθοδολογιών και εργαλείων.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 118

K4 Σαφήνεια και πληρότητα ανάλυσης των παραδοτέων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της σύμβασης

Ο υποψήφιος Ανάδοχος προσδιορίζει τα ζητούμενα παραδοτέα και παρουσιάζει επακριβώς την καταλληλότητα ως προς την αντιστοίχιση των προσφερόμενων παραδοτέων ανά φάση υλοποίησης και πακέτο εργασίας του έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Ειδικότερα, ο υποψήφιος Ανάδοχος αναλύει εκτενώς, με σαφήνεια, πλήρως και καταλλήλως, τα περιεχόμενα κάθε παραδοτέου, ανά φάση και πακέτο εργασίας, όπως ζητείται από τη Διακήρυξη.

Επιπλέον, ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει πρόσθετα παραδοτέα (έντεκα στον αριθμό) που συνάδουν με το αντικείμενο του συγκεκριμένου έργου, σε βαθμό που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Για το σύνολο των παραδοτέων κρίνεται άρτια, ποιοτικά όσο και ποσοτικά πλήρης η δομή σε ενδεικτικές ενότητες.

Ο υποψήφιος ανάδοχος παραθέτει αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υποβολής των παραδοτέων, καταδεικνύοντας τους χρόνους υποβολής των παραδοτέων και τις αλληλεξαρτήσεις τους με τις δραστηριότητες ανά πακέτο εργασίας. Αποτυπώνεται το χρονοδιάγραμμα υποβολής των παραδοτέων, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της διακήρυξης και προσδιορίζει τα κρίσιμα ορόσημα για την υλοποίηση του έργου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 115

ΟΜΑΔΑ Β΄: Οργάνωση Ομάδας Έργου K5 Περιγραφή των διαδικασιών επικοινωνίας της Ομάδας Έργου με τα στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση της Σύμβασης.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει, καταλλήλως και με επάρκεια, το πλαίσιο επικοινωνίας της Ομάδας Έργου με τα αρμόδια εμπλεκόμενα τμήματα και στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής αλλά και με τους λοιπούς φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση / εκτέλεση του Έργου, καλύπτοντας τις βασικές απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Ειδικότερα, προσδιορίζει αναλυτικά τις διαδικασίες συντονισμού της Ομάδας Έργου, το πλαίσιο επικοινωνίας με την Αναθέτουσα Αρχή και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και υπηρεσίες, τα υποστηρικτικά εργαλεία και μέσα του Συστήματος Επικοινωνίας.

Ιδιαίτερως, θετικά εκτιμάται ότι παρατίθενται ενδεικτικές ενέργειες επικοινωνίας υπό συγκεκριμένες περιστάσεις με τη χρήση (ενδεικτικών) εντύπων και συσκέψεων υπερκαλύπτοντας τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 118

K6 Περιγραφή του συστήματος λειτουργίας και διοίκησης της Ομάδας Έργου

Ο υποψήφιος Ανάδοχος παρουσιάζει στην προσφορά του, καταλλήλως και με επάρκεια, ένα συνεκτικό σχήμα διοίκησης και οργάνωσης της Ομάδας Έργου, το οποίο κρίνεται κατάλληλο και επαρκές σε σχέση με το αντικείμενο, τις απαιτήσεις και το χρονοπρογραμματισμό του έργου.

Ο υποψήφιος Ανάδοχος παραθέτει με επάρκεια και σαφήνεια την κατανομή των ρόλων και αρμοδιοτήτων στα μέλη της Ομάδας Έργου.

Η συνολική ομάδα έργου ενισχύεται σημαντικά με επιπλέον των ζητούμενων από τη Διακήρυξη στελεχών τόσο με την προσθήκη μελών στην ομάδα έργου (δύο στελέχη), όσο και με την προσθήκη δύο (2) εμπειρογνομόνων που έχει ως αποτέλεσμα το σύνολο των μελών της ομάδας έργου του αναδόχου να προσφέρει αθροιστικά 199 Α/Μ. Με αποτέλεσμα τα μέλη της ομάδας έργου να έχουν αθροιστικά σημαντικό βαθμό συμμετοχής και κατ' επέκταση να ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες υλοποίησης του έργου.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι η προσφορά του υποψηφίου Αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Βαθμολογία: 115»

Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη με αριθμό Α7/Σ16/2019 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ....., η οποία για λόγους οικονομίας ενσωμάτωσε απλώς τις τελικές διαπιστώσεις της Επιτροπής του Διαγωνισμού (βαθμό και κρίση περί κάλυψης ή υπερκάλυψης), δεν έσφαλε, δεδομένου ότι διά της εκτενούς αναφοράς της στο Πρακτικό 2/26.3.2019 της εν λόγω Επιτροπής, το οποίο διαλαμβάνει σαφή, ειδική και ενδεδειγμένη αιτιολογία καλύπτεται πλήρως η αντίστοιχη απαίτηση του άρθρου 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ομοίως δια της ίδιας αναφοράς της άνω απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του ..... στο εν λόγω Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού καλύπτονται και οι απαιτήσεις του άρθρου 86 του Ν. 4412/2016, διότι στο προρρηθέν Πρακτικό αναφέρονται αναλυτικώς, σαφώς, ρητώς και ειδικώς οι λόγοι για τους οποίους η εταιρεία «.....» βαθμολογήθηκε στις τεχνικές προδιαγραφές της προσφοράς της με βαθμολογία ανώτερη του 100 σε όλα τα βαθμολογούμενα κριτήρια (Κ1 έως Κ6 των Ομάδων Α' και Β') και σε τι ακριβώς ερείδεται η υπερκάλυψη των τασσόμενων από τη διακήρυξη αντίστοιχων απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, ο 1ος λόγος προσφυγής της εταιρείας «.....» προβάλλεται αβασίμως και ως εκ τούτου παρίσταται απορριπτέος.». Ομοίως, η παρεμβαίνουσα, με την ασκηθείσα παρέμβασή της, αναφέρει στις σελ. 8-11 ότι: «2. ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Α. Επί των αιτιάσεων περί έλλειψης νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας

Σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 11 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147 /08.08.2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως αυτό ίσχυε κατά το χρόνο έναρξης της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης, «Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ίδιου ως άνω νόμου, όπως αυτό ίσχυε κατά το χρόνο έναρξης της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης, «2. Τα επιμέρους στάδια στην ανοικτή διαδικασία {...} έχουν ως εξής: {...} β) Στη συνέχεια το αρμόδιο όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης και συντάσσει πρακτικό για την απόρριψη των τεχνικών προσφορών που δεν γίνονται αποδεκτές και την αποδοχή ή/και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών με βάση το κριτήριο ανάθεσης των εγγράφων της σύμβασης {...} 4 Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 2690/1999 (Κ.Δ.Διαδ.) «1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. 2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης».

Επί τη βάση της ως άνω διάταξης γίνεται δεκτό ότι η αιτιολογία απαιτείται να περιέχεται στο σώμα της διοικητικής πράξης αποκλειστικά και μόνον όταν η υποχρέωση αυτή προβλέπεται ρητώς στο νόμο που διέπει την έκδοσή της (ΣΤΕ 1390/2014). Αντιθέτως, στην περίπτωση που ο νόμος δεν προβλέπει ρητώς την υποχρέωση αυτή, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που ορίζει απλώς ότι η διοικητική πράξη οφείλει να είναι αιτιολογημένη, η αιτιολογία αρκεί να περιέχεται στον φάκελο που τη συνοδεύει (ΣΤΕ 208/2012, 4027/2004). Σε κάθε περίπτωση δε και στις περιπτώσεις διοικητικών πράξεων για τις οποίες καθιερώνεται εκ του νόμου η ως άνω υποχρέωση, γίνεται δεκτό ότι η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου (ΣΤΕ 1286/2009, 3875/2008, 2705/2006, 2126/2000).

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 2690/1999 (Κ.Δ.Διαδ.) «1. Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της. 2. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης. Η μη αποδοχή της θετικής σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης, καθώς και η απόκλιση από την απλή γνώμη, πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς».

Επί τη βάση της ως άνω διάταξης γίνεται δεκτό ότι επί απλής γνώμης η πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο δεν αποτελεί αυτοτελή και εκτελεστή διοικητική πράξη και δεν προσβάλλεται αυτοτελώς με ένδικα μέσα. Αντιθέτως, ως προπαρασκευαστική πράξη, ενσωματώνεται στην εκτελεστή διοικητική πράξη του αποφασίζοντος οργάνου και συνιστά την αιτιολογία αυτής (ΣτΕ 934/2013, 1569/2012).

Από το σύνολο, συνεπώς, των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι η διαδικασία αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών, που καθιερώνεται από το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, συμπεριλαμβάνει, αφενός την έκδοση απλής γνώμης εκ μέρους του αρμοδίου γνωμοδοτικού οργάνου της αναθέτουσας αρχής (ήτοι την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 221 του ν. 4412/2016), αφετέρου την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης εκ μέρους του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, με την οποία, είτε γίνεται δεκτή η σχετική γνώμη και ενσωματώνεται σε αυτή, είτε όχι. Στην τελευταία δε αυτή περίπτωση απαιτείται ειδική αιτιολόγηση της απόκλισης του αποφασίζοντος οργάνου. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η αξιολόγηση των προσφορών οφείλει να είναι αιτιολογημένη, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 11 του ν. 4412/2016, η αιτιολογία, ωστόσο, αυτή στην περίπτωση που η γνώμη γίνεται εν τέλει δεκτή από το

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής περιλαμβάνεται σε αυτή και ενσωματώνεται στην τελικώς εκδιδόμενη εκτελεστή διοικητική πράξη.

Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα εταιρεία με τον πρώτο λόγο προδικαστικής της προσφυγής παραπονείται ότι η υπ' αριθ. Α7/Σ16/2019 απόφαση, με την οποία εγκρίθηκαν τα υπ' αριθ. 1 και 2 Πρακτικά της Επιτροπής, δεν έχει νόμιμη και επαρκή αιτιολογία, κατά το μέρος που αφορά στη βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς της εταιρείας μας, επειδή τάχα αναφέρει στερεοτύπως σε όλες τις περιπτώσεις των κριτηρίων αξιολόγησης τη φράση «η προσφορά του υποψηφίου αναδόχου, ως προς το ανωτέρω κριτήριο, υπερκαλύπτει τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης».

Ο ισχυρισμός, ωστόσο, αυτός είναι απορριπτός ως προδήλως αβάσιμος, στηριζόμενος προφανώς σε εσφαλμένη νομική προϋπόθεση, καθότι η αιτιολογία της ως άνω υπ' αριθ. Α7/Σ16/2019 απόφασης δεν είναι μόνον αυτή που περιλαμβάνεται στο σώμα της, αλλά και η αιτιολογία που περιλαμβάνεται κατά τα ανωτέρω στα Πρακτικά 1 και 2 της Επιτροπής, τα οποία ενσωματώθηκαν σε αυτή και κοινοποιήθηκαν στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Όπως δε ήδη αναφέρθηκε, στο υπ' αριθ. 2 Πρακτικό της Επιτροπής, συνολικής έκτασης 9 σελίδων, υφίσταται πλήρης, αναλυτική, σαφής, ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση της βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, ανά ομάδα και ανά κριτήριο αξιολόγησης, την οποία παραλείπουμε να αναφέρουμε επί λέξει προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων. Συγκεκριμένα, με το εν λόγω Πρακτικό, η Επιτροπή παρέχει σαφώς και αναλυτικώς τη λεκτική διατύπωση που είναι αναγκαία όχι απλώς για να καταστεί δυνατός ο έλεγχος των επιμέρους αξιολογήσεων, αλλά και για να αποσαφηνιστεί και να διαφωτιστεί κάθε πτυχή σχετικά με τις επιμέρους βαθμολογίες και τη συνολική βαθμολογία, υπό το πρίσμα της εξασφάλισης συνθηκών απολύτου διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και υγιούς ανταγωνισμού.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι, ακόμη κι αν ήθελε υποτεθεί ότι το ως άνω Πρακτικό 2 της Επιτροπής όφειλε να συμπεριλαμβάνεται στην υπ' αριθ. Α7/Σ16/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να αποτελέσει

νόμιμη αιτιολογία της, το ως άνω συμπέρασμα περί του αβασίμου της σχετικής προδικαστικής προσφυγής δεν αναιρείται, δεδομένου ότι κατ' άρθρο 365 παρ. 1 εδ. δ' του ν. 4412/2016 «Σε περίπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής». Και τούτο, διότι, βάσει της ως άνω διατάξεως, το εν λόγω Πρακτικό της Επιτροπής, από τη στιγμή που κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής, δύναται ούτως ή άλλως, να ληφθεί υπόψη ως νόμιμη συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, με αποτέλεσμα να καθίσταται ομοίως αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί μη νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας αυτής.».

18. Επειδή, σχετικά με τον ανωτέρω λόγο προσφυγής, λεκτέα τυγχάνουν τα εξής. Σύμφωνα με τη θεωρία, η πλήρης απουσία αιτιολογίας στο σώμα της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία συνιστά εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη (βλ. και άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016: «Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.»), παραβιάζει ευθέως την υποχρέωση της διοίκησης να περιλαμβάνει αιτιολογία στις ατομικές διοικητικές πράξεις που εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντ. που ορίζει ότι: «Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να

αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με τον νόμο», αλλά και του άρθρου 17 παρ. 1 και 2 του ΚΔΔιαδ που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2690/1999, το οποίο προβλέπει ότι: «1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. 2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης. 3. [...]». Συγκεκριμένα, αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Περαιτέρω, η υποχρέωση αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων απορρέει από την ίδια την αρχή της νομιμότητας και την ανάγκη σεβασμού των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του διοικουμένου. Για να είναι νόμιμη η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής. Δηλαδή δεν πρέπει να είναι αόριστη, πρέπει να αναφέρεται στη συγκεκριμένη περίπτωση και όχι κατά τρόπο γενικό στις νομικές διατάξεις, βάσει των οποίων εκδίδεται η πράξη, καθώς και να επαρκεί ποιοτικά και ποσοτικά για να θεμελιώσει το περιεχόμενο της διοικητικής πράξης. Η αιτιολογία προβλέπεται είτε από το νόμο ρητά, οπότε συνιστά ουσιώδη τύπο της πράξης και πρέπει να περιέχεται έστω και συνοπτικά στο σώμα αυτής, είτε στην περίπτωση των δυσμενών πράξεων, από τη φύση της πράξης, οπότε αρκεί και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Παράλειψή της στην πρώτη περίπτωση συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, ενώ στη δεύτερη κατ' ουσίαν διάταξης νόμου. Όταν η Διοίκηση εκδίδει την πράξη αυτεπαγγέλτως, οφείλει να συγκεντρώσει και τα αποδεικτικά στοιχεία που συνιστούν την αιτιολογία της πράξεως. Αν ωστόσο η πράξη εκδίδεται κατόπιν

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

αιτήσεως του διοικούμενου, τότε αυτός υποχρεούται να υποβάλλει και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία. Αν μια ατομική πράξη δεν φέρει την απαιτούμενη δικαιολογία τότε υπάρχει παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που συνιστά και λόγο ακύρωσης, διότι η αιτιολογία αποτελεί έκφραση της αρχής της νομιμότητας της πράξης (ΣτΕ 171/2002) («Διοικητικό Δίκαιο», Απ. Γέροντας, Σ. Λύτρας, Πρ. Παυλόπουλος, Γλ. Σιούτη, Σ. Φλογαΐτης, εκδ. Σάκκουλα). Η νομολογία εξάλλου έχει κρίνει παγίως, ότι η απόφαση της αναθέτουσας σε δημόσιους διαγωνισμούς πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς και να βασίζεται σε συγκριτική εκτίμηση των προσόντων των διαγωνιζομένων (ΔΕφΑΘ (Ασφ) 90/2013, 223/2013, 809/2012, 828/2012, 430/2011, ΕΑ ΣτΕ 44/2010, 944/2007, 893/2005).

19. Επειδή, άλλωστε, έχει κριθεί (βλ. ΑΕΠΠ 761/2018 και 783-784/2018) ότι αιτιολογία μιας πράξεως αποτελεί η έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν το αρμόδιο όργανο στην απόφασή του, καθώς και η παράθεση των κριτηρίων, βάσει των οποίων άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια. Η αιτιολογία αυτή πρέπει να είναι νόμιμη, δηλαδή επαρκώς εξειδικευμένη και πλήρης κατά τρόπο ώστε, αφενός να μην καταλείπονται κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του αρμοδίου διοικητικού οργάνου και αφετέρου να δημιουργεί δυνατότητα ελέγχου τόσο από τον διοικούμενο όσο και τον ακυρωτικό δικαστή (την Α.Ε.Π.Π. εν προκειμένω) κατά πόσο η σχετική αιτιολογία είναι σύμφωνη ή βρίσκεται σε αρμονία με τους κανόνες δικαίου που καθορίζουν το πλαίσιο της νομιμότητας. Η απαιτούμενη ειδική αιτιολογία δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία γιατί η ελλείπουσα λεκτική διατύπωση της κρίσεως της Επιτροπής είναι αναγκαία, τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τον διαγωνιζόμενο, όσο και για τον έλεγχο του αιτιολογημένου της κρίσεως από τον ακυρωτικό δικαστή, εν προκειμένω την Α.Ε.Π.Π. (ΕΑ ΣτΕ 1080/2006, 305/2006, ΣτΕ 1292/2005 κ.α.). Συνεπώς, αν η προσφορά του διαγωνιζομένου έχει βαθμολογηθεί σε επί μέρους στοιχείο με βαθμό κατώτερο του 100 χωρίς ειδικότερη αιτιολογία και ο διαγωνιζόμενος ισχυρισθεί, με την προσφυγή του, ότι η προσφορά του, στο στοιχείο αυτό,

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

καλύπτει ακριβώς ή και υπερκαλύπτει τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές, η Διοίκηση δεν μπορεί να απορρίψει σιωπηρά τον ισχυρισμό αυτό, αλλά θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους, για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δεν καλύπτει ακριβώς τις προδιαγραφές αυτές, άλλως η σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος αυτό είναι ανατιολόγητη (βλ. ΣτΕ 701/2011, 498/2009). Και στην ανωτέρω όμως περίπτωση, δηλαδή της βαθμολογήσεως επιμέρους κριτηρίου της τεχνικής προσφοράς με βαθμό ανώτερο ή κατώτερο του 100, η τεχνική εκτίμηση των αρμοδίων διοικητικών οργάνων ως προς την προσήκουσα βαθμολόγηση είναι ανέλεγκτη ακυρωτικώς και απαραδέκτως πλήσσει ευθέως ενώπιον της Επιτροπής Αναστολών ή της Α.Ε.Π.Π. (ΕΑ ΣτΕ 946/2007, 1080/2006). Εξάλλου, αν ο διαγωνιζόμενος, ο οποίος έχει βαθμολογηθεί σε ορισμένο κριτήριο με 100 χωρίς αιτιολογία, ισχυρίζεται με την προδικαστική προσφυγή του ότι η προσφορά του, ως προς το κριτήριο αυτό, υπερκαλύπτει τις οριζόμενες προδιαγραφές, οπότε έπρεπε να λάβει βαθμό ανώτερο του 100 και μέχρι τον επιτρεπόμενο ανώτατο, δεν αρκεί να διαμαρτυρηθεί απλώς κατά της βαθμολόγησης του αυτής, αλλά πρέπει να προβάλει ειδικούς ισχυρισμούς, να αναφέρει δηλαδή τους λόγους για τους οποίους, κατά την άποψη του, η προσφορά του υπερκαλύπτει, ως προς το εν λόγω κριτήριο, τις τασσόμενες προδιαγραφές, αλλιώς η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, κατά το μέρος αυτό, δεν χρειάζεται ειδικότερη αιτιολογία. Σε περίπτωση που ο διαγωνιζόμενος προβάλει τέτοιους ειδικούς ισχυρισμούς, η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να απαντήσει αιτιολογημένα, με αναφορά στα στοιχεία των φακέλων των τεχνικών προσφορών και με παράθεση των λόγων για τους οποίους η προσφορά δεν υπερκαλύπτει τις προδιαγραφές, αλλιώς η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής είναι, κατά το μέρος αυτό, ανατιολόγητη. Όμοια αιτιολογία απαιτείται και όταν με την προσφυγή προβληθούν συγκεκριμένες αιτιάσεις κατά της βαθμολογήσεως της προσφοράς άλλου διαγωνιζομένου (ΣτΕ 118/2009), έτσι ώστε να προκύπτει ανελέγκτως ότι κατά τις απαιτούμενες συγκρίσεις μεταξύ των προσφορών, στις οποίες δεν κωλύονται να προβαίνουν τα όργανα του διαγωνισμού, εξασφαλίσθηκε η τήρηση του επιβαλλόμενου ενόψει της αρχής της ισότητας

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

ενιαίου μέτρου κρίσεως των προσφορών, ανταποκρινόμενου στο επίπεδο των διαγωνιζομένων και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, κατέστη εφικτή η κατά το δυνατόν ακριβοδίκαιη βαθμολόγηση τους (βλ. ΣτΕ 2662/2004). Στην παρούσα περίπτωση, η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας, προφανώς είναι πράξη αιτιολογητέα και επομένως η αιτιολογία της θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανωτέρω προϋποθέσεις για να είναι νόμιμη. Συναφώς, έχει κριθεί ότι: α) θα πρέπει να παρατίθενται τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της η αναθέτουσα αρχή και τα οποία δικαιολογούν, για κάθε συγκεκριμένο κριτήριο αξιολόγησης που τίθεται από τη διακήρυξη, την ποιοτική και ποσοτική υπεροχή της προσφοράς του αναδόχου συγκριτικά με τις προσφορές των λοιπών διαγωνιζόμενων. Σε κάθε περίπτωση, τα ως άνω στοιχεία θα πρέπει τουλάχιστον να προκύπτουν με σαφήνεια από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου (πρακτικά εισηγήσεις, γνωμοδοτήσεις, κ.λ.π). Η εν λόγω ειδική κρίση της αναθέτουσας αρχής δεν δύναται να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία στα κριτήρια αξιολόγησης της προσφοράς, καθόσον η αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων που δικαιολογούν τη δοθείσα ανά κριτήριο βαθμολογία, πέραν του ότι επιβάλλεται για λόγους διαφάνειας, είναι αναγκαία τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τους λοιπούς διαγωνιζόμενους, όσο κυρίως για τον δικαστικό έλεγχο της κρίσης της αναθέτουσας αρχής η εν προκειμένω τον έλεγχο από την Α.Ε.Π.Π. (ΕλΣυν 41/2008 Πράξη VII Τμ., βλ., όμως και αντιθ. ΕλΣυν 13/2008 Πράξη VI Τμ., σύμφωνα με την οποία η δοθείσα βαθμολογία σε καθένα από τα κριτήρια χωρίς ειδική αιτιολογία καθιστά αιτιολογημένο το οικείο πρακτικό στο μέτρο που τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν τα προς αξιολόγηση κριτήρια περιγράφονται λεπτομερώς στη διακήρυξη και προκύπτουν από το φάκελο των οικείων προσφορών που υπέβαλαν οι διαγωνιζόμενοι). Η έλλειψη στο οικείο Πρακτικό τεχνικής αξιολόγησης έστω και συνοπτικά μιας εξατομικευμένης για κάθε διαγωνιζόμενο αναφοράς με παραπομπή σε συγκεκριμένα στοιχεία της τεχνικής του προσφοράς που να δικαιολογεί τη βαθμολογία που δόθηκε στα επί μέρους κριτήρια της διακήρυξης, καθιστά το πρακτικό αυτό αναιτιολόγητο και τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου μη νόμιμη, ενόψει και της μικρής απόκλισης που παρουσίαζαν μεταξύ τους οι οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

(ΕλΣυν 327/2007 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), β) Η αιτιολογία του πρακτικού τεχνικής αξιολόγησης δεν πρέπει να περιέχει γενικού και συμπερασματικού χαρακτήρα παρατηρήσεις από την επιτροπή διαγωνισμού (ΕλΣυν 205/2007, 224/2006 Πράξη VI Τμ.). Ειδικότερα, γενικού και συμπερασματικού χαρακτήρα αιτιολογία συνιστά η παραδοχή α) ότι ο διαγωνιζόμενος *«υπέβαλε μια πάρα πολύ καλή τεχνική έκθεση, που όμως δεν έχει την πληρότητα της έκθεσης του προηγούμενου διαγωνιζόμενου και την άριστη γνώση του αντικειμένου...»*, χωρίς να επεξηγείται, περαιτέρω, ποιο είναι το ελλείπον της έκθεσης αναφορικά με τον προηγούμενο διαγωνιζόμενο, ή β) ότι ο διαγωνιζόμενος *«υπέβαλε ...μια πολύ καλή τεχνική έκθεση, που όμως δεν έχει την πληρότητα της έκθεσης του προηγούμενου διαγωνιζόμενου και την άριστη γνώση του αντικειμένου, έχει όμως, μια αρκετά ικανοποιητική εκτίμηση του αντικειμένου της προς ανάθεση μελέτης...»*, χωρίς να τεκμηριώνονται και να αιτιολογούνται βάσει συγκεκριμένων στοιχείων οι εν λόγω αξιολογικές κρίσεις (ΕλΣυν263/2008 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), γ) Η συνοπτική και σε μεγάλο βαθμό αόριστη αιτιολογία του Πρακτικού Αξιολόγησης νομίμως συμπληρώνεται από τον επισυναπτόμενο στο Πρακτικό αυτό Πίνακα ειδικής αιτιολόγησης της βαθμολογίας που συνέταξε η Επιτροπή Διαγωνισμού (ΕλΣυν 168/2008 Πράξη VI Τμ.). Ο μη ομοιόμορφος, όμως, λεκτικός χαρακτηρισμός από την Επιτροπή Διαγωνισμού των καθορισμένων από την διακήρυξη κριτηρίων και υποκριτηρίων με την προσήκουσα αντιστοίχισή του προς την βαθμολογία καθώς και η επισήμανση μόνο των ελλείψεων των προσφορών κάποιων εκ των υποψηφίων χωρίς θετική κρίση με χαρακτηρισμό εφ' εκάστου κριτηρίου ή υποκριτηρίου, δεν καθιστά δυνατό τον έλεγχο του ενιαίου της εφαρμογής των κριτηρίων αξιολογήσεως σε όλους τους υποψηφίους και του αιτιολογημένου της συγκρίσεως των προσφορών τους, με αποτέλεσμα η τεχνική αξιολόγηση να είναι πλημμελής (ΕλΣυν 304/2010 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), δ) κατά την τεχνική αξιολόγηση-βαθμολόγηση των προσφορών είναι ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε εκτίμηση από την Επιτροπή Διαγωνισμού ειδικότερου κριτηρίου που δεν περιλαμβάνεται στο νόμο ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η επίκληση δε του κριτηρίου αυτού στην αιτιολογία της απόφασης για την επιλογή της

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

συμπερότερης προσφοράς και την ανάθεση της μελέτης καθιστά αυτήν μη νόμιμη (ΕλΣυν 16/2009 Πράξη VII Τμ.).

20. Επειδή, ενόψει των όσων βάσιμα αναφέρονται αναλυτικά στην ασκηθείσα παρέμβαση, αλλά και στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, κατά την άποψη του οικείου Κλιμακίου, από τον συγκεκριμένο λόγο της κρινόμενης προσφυγής δεν προέκυψε, άνευ άλλου τινός, ότι πράγματι η προσβαλλόμενη με την προσφυγή απόφαση της αναθέτουσας αρχής στερείται πλήρους, ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, στο κείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, καίτοι υπάρχει συνοπτική αναφορά για την πλήρωση των επιμέρους κριτηρίων της διακήρυξης εκ μέρους της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, εντούτοις, υπάρχει ρητή παραπομπή στο εκτενές από 26.03.2019 Πρακτικό Νο2 της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, από το οποίο προκύπτει αναλυτικά η αιτιολογία για την υπερκάλυψη των σχετικών κριτηρίων, με ειδική αναφορά στις επιμέρους βαθμολογίες και τη συνολική βαθμολογία κάθε ομάδας που έλαβε η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, ενώ περιλαμβάνεται λεπτομερής λεκτική αναφορά σε τι συνίσταται η υπερκάλυψη των απαιτούμενων κριτηρίων. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο πρώτος λόγος προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος, ενώ πρέπει να γίνουν αντίστοιχα δεκτοί οι σχετικοί ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας.

21. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει, κατά το ότι μη νομίμως προσέδωσε αυξημένη βαθμολογία στην τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, καθώς η τεχνική προσφορά της τελευταίας δεν υπερκαλύπτει σε κανένα κριτήριο τις απαιτήσεις της διακήρυξης και για τον λόγο αυτόν δεν μπορούσε να βαθμολογηθεί με βαθμό ανώτερο του 100, όπως ειδικότερα εκθέτει στις σελ. 8-12 της κρινόμενης προσφυγής της. Τέλος, η προσφεύγουσα καταλήγει ότι για τους ανωτέρω λόγους η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που βαθμολόγησε την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας με βαθμό ανώτερο

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

του 100 πρέπει να μεταρρυθμιστεί, ώστε η βαθμολογία της να μειωθεί στο 100 σε κάθε ένα κριτήρια της διακήρυξης. Επί του ίδιου ως άνω λόγου προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή, στις απόψεις της υποστήριξε ότι: «2. Επί των δευτέρου και τρίτου λόγων προσφυγής:

Αναφορικά με τον δεύτερο και τρίτο λόγο της προσφυγής, δυνάμει των οποίων η προσφεύγουσα εταιρεία «.....» αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια της μη νόμιμης πρόσδοσης αυξημένης βαθμολογίας στην τεχνική προσφορά της έτερης συμμετέχουσας εταιρείας «.....» και ταυτόχρονα της μη νόμιμης πρόσδοσης μειωμένης βαθμολογίας στην τεχνική προσφορά της ίδιας, οι προκειμένοι λόγοι τυγχάνουν αβάσιμοι και απορριπτέοι. Και τούτο διότι η αναθέτουσα αρχή, καθ' όλη τη διαγωνιστική διαδικασία και εν προκειμένω κατά τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής των υποψηφίων, εφάρμοσε απαρέγκλιτα τις αρχές που διέπουν τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 Ν. 4412/2016) και συγκεκριμένα αντιμετώπισε αμφοτέρους τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις, ενήργησε δε με απόλυτη διαφάνεια και αμεροληψία, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών και της αρχής του υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Σημειώνουμε ωστόσο ότι η κρίση της Επιτροπής του Διαγωνισμού, την οποία αποδέχθηκε και η προσβαλλόμενη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ....., επί των τεχνικών προδιαγραφών αμφοτέρων των συμμετεχουσών εταιρειών και η συνακόλουθη αυτής βαθμολόγησή τους στα επιμέρους κριτήρια συνιστά ανέλεγκτη ουσιαστική κρίση της διοίκησης, μη δυνάμενη να ελεγχθεί παρά μόνο κατά την αιτιολόγησή της. Δεδομένου ότι εν προκειμένω, ως εκτέθηκε ανωτέρω, υφίσταται σαφής, ρητή, πλήρης, αναλυτική και ειδική αιτιολόγηση του τρόπου βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών αμφοτέρων των συμμετεχουσών εταιρειών, οι 2ος και 3ος λόγοι της προσφυγής παρίσταται απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Σε κάθε περίπτωση θέτουμε υπόψη Υμών τα εξής:

(Α). Ως προς το 2ο λόγο προσφυγής περί μη νόμιμης πρόσδοσης αυξημένης βαθμολογίας στην τεχνική προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας «.....»:

Επί του Κριτηρίου Κ1:

- Το αντικείμενο του έργου είναι η «.....». Επομένως, κρίνεται σκόπιμο ο υποψήφιος Ανάδοχος να έχει πλήρη γνώση του περιβάλλοντος του οποίου δραστηριοποιείται το ....., τα μέλη του, το σύνολο των δραστηριοτήτων του, καθώς και τις υφιστάμενες εξελίξεις σ' ότι αφορά τις δράσεις για απλούστευση διαδικασιών στη χώρα.
- Η εύρεση και η αξιοποίηση των απαιτούμενων πληροφοριών είναι στη διακριτική ευχέρεια του υποψήφιου Αναδόχου. Ο υποψήφιος Ανάδοχος στις ενότητες 1.1.1.1. έως 1.1.1.11 της τεχνικής του προσφοράς καταδεικνύει ότι έχει ολοκληρωμένη εικόνα και αντίληψη του περιβάλλοντος που πρόκειται να πραγματοποιηθεί το έργο. Τα κείμενα που εντάσσονται στις άνωθεν ενότητες της τεχνικής προσφοράς του υποψήφιου αναδόχου περιγράφουν αναλυτικά και με σαφήνεια την λειτουργία του ..... και τις δραστηριότητες του, καθώς και τις μεταρρυθμιστικές πολιτικές που εφαρμόζονται ή προβλέπεται να εφαρμοστούν στην Δημόσια Διοίκηση. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τις ακόλουθες ενότητες: α) 1.1.1.7. Η μεταρρύθμιση των Φορέων της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα: περιορισμοί και προκλήσεις, β) 1.1.1.8. Δημόσιο 2020: Η διοίκηση αναβαθμίζεται – Η εθνική στρατηγική για τη διοικητική μεταρρύθμιση 2017 – 2019 και γ) 1.1.1.9. Η απλούστευση των διαδικασιών στην Ελλάδα.
- Επιπλέον, στην ενότητα «1.1.1.11 Η αποτύπωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα», αποτυπώνονται ενδεικτικοί δείκτες από μελέτες / εκθέσεις, όπως του ΟΟΣΑ (2014), την ετήσια έκθεση «European Attractiveness Survey», την έκθεση Global Competitiveness Report του World Economic Forum κ.α. Επομένως, υπάρχει εμφανής συσχέτιση με το προκηρυσσόμενο έργο και η εν λόγω προσφορά αξιολογήθηκε θετικά γι' αυτό.
- Στην ενότητα 1.1.3 Αναφορικά με τις ειδικές απαιτήσεις του έργου παρατίθεται μια ολοκληρωμένη ανάλυση των ειδικών απαιτήσεων του έργου και του τρόπου αντιμετώπισης αυτών, τόσο ως προς τις ειδικές απαιτήσεις του Έργου, όσο και ως προς το επίπεδο διοίκησης – διαχείρισης του Έργου, διαμορφώνοντας έτσι το απαραίτητο συνεκτικό πλαίσιο.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην Τεχνική Προσφορά έχει τη διακριτική ευχέρεια να αναφέρει ότι κρίνει σκόπιμο, καθώς και να επιλέξει το μέγεθος που επιθυμεί να λάβει για την υλοποίηση του παρόντος έργου. Στο πλαίσιο της παρούσας διακήρυξης δεν απαιτείτο η εξέταση για το τι ακριβώς προβλέπουν τα πρότυπα του Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), η κύρωση αυτών κλπ, διότι δεν αφορούσε το αντικείμενο του έργου. Το αντικείμενο του έργου είναι η βελτίωση της οργανωτικής λειτουργίας του ....., μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών και της διαμόρφωσης του νέου μοντέλου λειτουργίας του. Από το αντικείμενο του έργου δεν εξάγεται υποχρέωση από την πλευρά της Αναθέτουσας Αρχής για υποχρεωτική εφαρμογή της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989 (ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012) που αναφέρεται στο ΠΗΔ.

- Η αποτύπωση του περιβάλλοντος του έργου στην τεχνική προσφορά από τον υποψήφιο Ανάδοχο, καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως το περιβάλλον και το αντικείμενο του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ2:

- Στο τεύχος της παρούσας διακήρυξης, το οποίο είναι σύμφωνο με το Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), δεν προβλέπεται η υποχρέωση του υποψήφιου Αναδόχου να χρησιμοποιήσει ως μεθοδολογική προσέγγιση στο παρόν έργο το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ). Ως εκ τούτου, ούτε αγνοείται παρανόμως ούτε είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) στην υλοποίηση του παρόντος έργου.

- Επισημαίνεται ότι το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) αναφέρεται σε έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία τους σχετικά με π.χ. σε πρότυπα για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων (και εν γένει διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο Μοντέλο Τεκμηρίωσης, Έκδοση 4 του ΠΗΔ, ενότητα 5. Τεκμηρίωση

Διαδικτυακών Υπηρεσιών, πηγή: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>) της Δημόσιας Διοίκησης κ.α. Όπως, γίνεται αντιληπτό το ΠΗΔ δεν αφορά το αντικείμενο του παρόντος έργου και κατ' επέκταση δεν είναι επιβεβλημένη για την αναθέτουσα αρχή, αλλά ούτε και για το υποψήφιο ανάδοχο. Επιπλέον, αντικείμενο του παρόντος έργου δεν αποτελεί η ικανοποίηση των βασικών αρχών του ΠΗΔ (π.χ. μοντελοποίηση διαδικασιών και τήρηση προτύπων συμβατά με το ΠΗΔ).

- Ο υποψήφιος ανάδοχος στην ενότητα 2.1 Αναλυτική Περιγραφή της προτεινόμενης μεθοδολογίας και των εργαλείων υποστήριξης της Τεχνικής Προσφοράς, περιγράφει αναλυτικά τη μεθοδολογία υλοποίησης του έργου ως προς το σύνολο του και προτείνει επιμέρους μεθοδολογίες καθώς και εργαλεία υποστήριξης (που περιγράφονται εξίσου αναλυτικά το καθένα ξεχωριστά, αθροιστικά ο αριθμός των προτεινόμενων μεθοδολογιών και εργαλείων είναι 31), λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του έργου, οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το αντικείμενο και τη στόχευση του.

- Το σύνολο των προτεινόμενων μεθοδολογιών και των αντίστοιχων εργαλείων του υποψήφιου Αναδόχου είναι διεθνώς αναγνωρισμένα στην υλοποίηση αντίστοιχων έργων. Ενδεικτικά αναφέρεται, η μεθοδολογία Διαχείρισης Επιχειρησιακών Διαδικασιών (Business Process Management – BPM) και το εξειδικευμένο λογισμικό μοντελοποίησης διαδικασιών ..... (.....), όπου στο πλαίσιο της τεχνικής προσφοράς ο υποψήφιος Ανάδοχος παρέχει ενδεικτικά πρότυπα αποτύπωσης διαδικασιών στο ..... από αντίστοιχο έργο.

- Ο υποψήφιος ανάδοχος για την υλοποίηση του παρόντος έργου πρότεινε μεθοδολογίες και εργαλεία με προστιθέμενη αξία για την επίτευξη των στόχων του έργου, που δεν εστιάζουν μόνο στον ανασχεδιασμό και την απλούστευση διαδικασιών, αλλά σε μια πολύπλευρη προσέγγιση των ιδιαίτερων απαιτήσεων του έργου, όπως είναι: α) Μεθοδολογία Διοικητικού Φόρτου, β) Μεθοδολογία Αξιολόγησης Ρυθμιστικού Πλαισίου – Ανάλυση Κανονιστικών Επιπτώσεων, γ) Μεθοδολογία Νομοτεχνικής Επεξεργασίας και δ) Μεθοδολογία Διοίκησης Αλλαγών, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο πλαίσιο για την υλοποίηση όλων των Φάσεων του έργου.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

- Οι προτεινόμενες μεθοδολογίες και εργαλεία του υποψήφιου Αναδόχου στην τεχνική προσφορά είναι «συμβατές» και υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του έργου (όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ3:

- Στο τεύχος της παρούσας διακήρυξης, το οποίο είναι σύμφωνο με το Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), δεν προβλέπεται η υποχρέωση του υποψήφιου Αναδόχου να χρησιμοποιήσει ως μεθοδολογική προσέγγιση στο παρόν έργο το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ). Ως εκ τούτου, ούτε αγνοείται παρανόμως ούτε είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) στην υλοποίηση του παρόντος έργου.

- Επισημαίνεται ότι το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) αναφέρεται σε έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία τους σχετικά με π.χ. σε πρότυπα για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων (και εν γένει διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο Μοντέλο Τεκμηρίωσης, Έκδοση 4 του ΠΗΔ, ενότητα 5. Τεκμηρίωση Διαδικτυακών Υπηρεσιών, πηγή: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>) της Δημόσιας Διοίκησης κ.α. Όπως, γίνεται αντιληπτό το ΠΗΔ δεν αφορά το αντικείμενο του παρόντος έργου και κατ' επέκταση δεν είναι επιβεβλημένη για την αναθέτουσα αρχή, αλλά ούτε και για το υποψήφιο ανάδοχο.

- Το αντικείμενο του παρόντος έργου δεν αποτελεί η ικανοποίηση των βασικών αρχών του ΠΗΔ (π.χ. μοντελοποίηση διαδικασιών και τήρηση προτύπων συμβατά με το ΠΗΔ) και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της (π.χ. μεθοδολογία, παραδοτέα κλπ). Οι στόχοι και το αντικείμενο του έργου (καθώς και τα παραδοτέα του) ορίζονται με σαφήνεια στο Τεύχος της Διακήρυξης του διαγωνισμού.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην ενότητα «2.2 Ανάλυση των Φάσεων και των Πακέτων Εργασίας του Έργου» της τεχνικής προσφοράς του, περιγράφει καταλλήλως και επαρκώς το σύνολο των προσφερόμενων υπηρεσιών που θα παρέχονται και στις τρεις (3) Φάσεις υλοποίησης του έργου. Επιπλέον, αναλύει εκτενώς, το σύνολο των δραστηριοτήτων ανά πακέτο εργασιών, καταδεικνύοντας, τις αλληλεξαρτήσεις τους ανά πακέτο εργασιών και το συσχετισμό των δραστηριοτήτων με τα προσφερόμενα μεθοδολογικά εργαλεία υποστήριξης, καθώς και τα παραδοτέα (τόσο τα προβλεπόμενα από τη διακήρυξη, όσο και τα πρόσθετα του υποψήφιου Αναδόχου).

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην ενότητα «2.2 Ανάλυση των Φάσεων και των Πακέτων Εργασίας του Έργου» της τεχνικής προσφοράς του, περιγράφει ένα συνεκτικό πλάνο δραστηριοτήτων άρρηκτα συνδεδεμένων τόσο μεταξύ τους, όσο και με το αντικείμενο του έργου, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ειδικές απαιτήσεις του έργου και υπερβαίνει τα ζητούμενα από τη διακήρυξη. Ενδεικτικά, παρουσιάζονται δραστηριότητες ανά Φάση που έχουν προστιθέμενη αξία για το έργο: α) Φάση Α': Δραστηριότητα 1.2.1 Διερεύνηση του εξωτερικού περιβάλλοντος, β) Φάση Β': Δραστηριότητα 2.1.1 Σχεδιασμός Νέου Επιχειρησιακού Μοντέλου και γ) Φάση Γ': Δραστηριότητα 3.1.3 Αξιολόγηση Εκπαίδευσης και Εκπαιδευομένων.

- Οι προσφερόμενες υπηρεσίες του υποψήφιου Αναδόχου είναι «συμβατές» και υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του έργου (όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ4:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική προσφορά του περιγράφει αναλυτικά και με σαφήνεια τα περιεχόμενα όλων των παραδοτέων που πρόκειται να υλοποιήσει στο παρόν έργο, όπως ζητείται από τη Διακήρυξη. Ειδικότερα, ο υποψήφιος Ανάδοχος συμπεριλαμβάνει στην τεχνική του προσφορά να υλοποιήσει έντεκα (11) πρόσθετα παραδοτέα που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο και τις ειδικές απαιτήσεις του συγκεκριμένου έργου. Το

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύμβασης, αποτυπώνεται με ρεαλιστικότητα για την υποβολή του συνόλου των παραδοτέων (αθροιστικά 19 παραδοτέα), της τεχνικής προσφοράς του υποψήφιου Αναδόχου, προσδιορίζοντας τα κρίσιμα ορόσημα για την υλοποίηση του.

- Η ανάλυση των παραδοτέων και το χρονοδιάγραμμα υποβολής αυτών από το υποψήφιο Αναδόχο υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του έργου (όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ5:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική προσφορά περιγράφει αναλυτικά και με σαφήνεια το πλαίσιο επικοινωνίας της Ομάδας Έργου με την Αναθέτουσα Αρχή. Επιπλέον, ο υποψήφιος Ανάδοχος προτείνει ενδεικτικές ενέργειες επικοινωνίας υπό συγκεκριμένες περιστάσεις με τη χρήση (ενδεικτικών) εντύπων και συσκέψεων, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του έργου.

- Η εξειδίκευση των δράσεων επικοινωνίας του υποψήφιου Αναδόχου υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του έργου (όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ6:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική προσφορά περιγράφει αναλυτικά και με σαφήνεια ένα συνεκτικό σύστημα λειτουργίας και διοίκησης της Ομάδας Έργου. Η ομάδα έργου ενισχύεται με επιπλέον των ζητούμενων από τη Διακήρυξη στελεχών: α) προσθήκη μελών στην ομάδα έργου (δύο στελέχη) και β) προσθήκη δύο (2) εμπειρογνομόνων, που έχει ως αποτέλεσμα το σύνολο των μελών της ομάδας έργου του αναδόχου να προσφέρει αθροιστικά 199 Α/Μ.

- Το σύστημα λειτουργίας και διοίκησης της Ομάδας Έργου και η ενίσχυση της ομάδας από το υποψήφιο Ανάδοχο υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του έργου

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

(όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και καταδεικνύουν ότι ο υποψήφιος Ανάδοχος έχει κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

(B). Ως προς το 3ο λόγο προσφυγής περί μη νόμιμης πρόσδοσης μειωμένης βαθμολογίας στην τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας εταιρείας «.....»:

Επί του Κριτηρίου Κ1:

- Το αντικείμενο του έργου είναι η «.....». Επομένως, κρίνεται σκόπιμο ο υποψήφιος Ανάδοχος να έχει πλήρη γνώση του περιβάλλοντος του οποίου δραστηριοποιείται το ....., τα μέλη του, το σύνολο των δραστηριοτήτων του, καθώς και τις υφιστάμενες εξελίξεις σ' ότι αφορά τις δράσεις για απλούστευση διαδικασιών στη χώρα.

- Η εύρεση και η αξιοποίηση των απαιτούμενων πληροφοριών είναι στη διακριτική ευχέρεια του υποψήφιου Αναδόχου. Ο υποψήφιος Ανάδοχος περιγράφει συνοπτικά το περιβάλλον υλοποίησης του έργου (ενότητα 1.1. Παρουσίαση και οργάνωση του έργου) και πρόκειται για κείμενα που είναι αυτούσια στη διακήρυξη (Παράρτημα III, Α1 Περιβάλλον του έργου και Α2 Στόχος του έργου).

- Τα κείμενα του υποψήφιου Αναδόχου αναφορικά με το περιβάλλον του έργου, διαπιστώνεται ότι είναι γενικά (π.χ. η ενότητα Ανασχεδιασμός διαδικασιών στο δημόσιο τομέα) και δεν παρουσιάζουν τις υφιστάμενες εξελίξεις σχετικά με την απλούστευση των διαδικασιών στη χώρα. Επιπλέον, ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν αναλύει ουσιαστικά το περιβάλλον που πρόκειται να υλοποιηθεί το παρόν έργο.

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος περιγράφει συνοπτικά τις ειδικές απαιτήσεις του έργου και του τρόπου αντιμετώπισης αυτών (ενότητα 1.2 Καταγραφή των ειδικών απαιτήσεων του έργου και του τρόπου ανταπόκρισης του αναδόχου σε αυτές) και πρόκειται για αυτούσια κείμενα που είναι διαθέσιμα από τη διακήρυξη (Παράρτημα III, Α3 Αντικείμενο και περιγραφή του έργου). Επιπλέον, δεν προβαίνει σε δικές του προτάσεις και δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένα προβλήματα και τρόπους αντιμετώπισης αυτών. Το σύνολο των άνωθεν

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ2:

- Στο τεύχος της παρούσας διακήρυξης, το οποίο είναι σύμφωνο με το Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), δεν προβλέπεται η υποχρέωση του υποψήφιου Αναδόχου να χρησιμοποιήσει ως μεθοδολογική προσέγγιση στο παρόν έργο το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ). Ως εκ τούτου δεν είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) στην υλοποίηση του παρόντος έργου, το οποίο παρ' όλα αυτά δεν έχει καμία συνάφεια με τη μεθοδολογία λειτουργικού και οργανωτικού ανασχεδιασμού.

- Επισημαίνεται ότι το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) αναφέρεται σε έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία τους σχετικά με π.χ. σε πρότυπα για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων (και εν γένει διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο Μοντέλο Τεκμηρίωσης, Έκδοση 4 του ΠΗΔ, ενότητα 5. Τεκμηρίωση Διαδικτυακών Υπηρεσιών, πηγή: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>) της Δημόσιας Διοίκησης κ.α. Όπως, γίνεται αντιληπτό το ΠΗΔ δεν αποτελεί μεθοδολογία ανασχεδιασμού διαδικασιών και δεν έχει συνάφεια με το αντικείμενο του παρόντος έργου και κατ' επέκταση δεν είναι επιβεβλημένη για την αναθέτουσα αρχή, αλλά ούτε και για τον υποψήφιο Ανάδοχο. Επιπλέον, αντικείμενο του παρόντος έργου δεν αποτελεί η ικανοποίηση των βασικών αρχών του ΠΗΔ (π.χ. μοντελοποίηση διαδικασιών και τήρηση προτύπων συμβατά με το ΠΗΔ). Κατ' επέκταση δεν υφίσταται: α) υποχρέωση από την πλευρά του ..... ως Αναθέτουσας Αρχής για υποχρεωτική εφαρμογή της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989 (ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012) που αναφέρεται στο ΠΗΔ, ούτε β) δέσμευση για υποχρεωτική εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΔΙΑΔΙΠΥΔ/ΤΣΠΕΑΔ/Φ.18/οικ.9462,1.4.2016.

- Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο του έργου αφορά τη μοντελοποίηση διαδικασιών ΝΠΔΔ και δεν αφορά τη μοντελοποίηση διαδικασιών επιχειρήσεων,

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

όπως αναφέρεται από τον υποψήφιο Ανάδοχο, αναφορικά με τα στοιχεία που έλαβε υπόψη του για τη συγγραφή της τεχνικής προσφοράς (π.χ. η κοινοπραξία World Wide Web, πηγή: www.w3.org).

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος περιορίζεται στην αναφορά της προτεινόμενης μεθοδολογίας και των αντιστοίχων εργαλείων αυτής, διότι η Τεχνική Προσφορά στηρίζεται σε αυτούσια κείμενα του Μοντέλου Τεκμηρίωσης (Έκδοση 0.4) του ΠΗΔ, π.χ. «Το παράδειγμα που ακολουθεί παραθέτει την εσωτερική διαδικασία που εκτελείται από την πλευρά του Δήμου στο πλαίσιο της υπηρεσίας «Εγγραφή στο Δημοτολόγιο» σελίδες 58 - 59 της Τεχνικής Προσφοράς είναι το διαθέσιμο υπόδειγμα (κατ'αποκοπή) στην σελίδα 112 του Μοντέλου Τεκμηρίωσης. Τα κείμενα των σελίδων 56 – 71 της Τεχνικής Προσφοράς είναι κείμενα διαθέσιμα από το Μοντέλο Τεκμηρίωσης (Έκδοση 0.4) του ΠΗΔ σελίδες 10 – 22 (πηγή των κειμένων: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>).

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην ενότητα «2.1 Αναλυτική περιγραφή της προτεινόμενης μεθοδολογίας και των εργαλείων υποστήριξης» της τεχνικής του προσφοράς περιγράφει τη μεθοδολογική του προσέγγιση για την υλοποίηση του παρόντος έργου και προτείνει ένα περιορισμένο αριθμό από επιμέρους μεθοδολογίες και εργαλεία υποστήριξης (αθροιστικά πρόκειται για μεθοδολογίες και εργαλεία).

- Επιπλέον, τα εργαλεία που προτείνει ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν καλύπτουν συνολικά τις ειδικές απαιτήσεις του αντικείμενου του έργου. Εστιάζουν κυρίως στην περιγραφή της αποτύπωσης των διαδικασιών και της χρήσης/λειτουργίας εφαρμογών ΤΠΕ για την αποτύπωση τους. Ενδεικτικές, μεθοδολογίες του υποψήφιου Ανάδοχου, που υποστηρίζουν την άνωθεν προσέγγιση (και αφορούν επί το πλείστον τεχνολογικά πρότυπα, σύμφωνα με το Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας & Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Συναλλαγών του ΠΗΔ, Έκδοση 4.0, ενότητα 3.7 Τεχνολογικά Πρότυπα, Πολιτικές και Κατευθύνσεις, πηγή: <http://www.egif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>) είναι οι ακόλουθες: α) Business Process Modeling Notation, β) Unified Modelling Language και γ) ΤΠΕ και διαλειτουργικότητα. Το σύνολο των άνω λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Επί του Κριτηρίου Κ3:

- Στο τεύχος της παρούσας διακήρυξης, το οποίο είναι σύμφωνο με το Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), δεν προβλέπεται η υποχρέωση του υποψήφιου Αναδόχου να χρησιμοποιήσει ως μεθοδολογική προσέγγιση στο παρόν έργο το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ). Ως εκ τούτου, ούτε αγνοείται παρανόμως ούτε είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) στην υλοποίηση του παρόντος έργου.
- Επισημαίνεται ότι το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ) αναφέρεται σε έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατά το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη λειτουργία τους σχετικά με π.χ. σε πρότυπα για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων (και εν γένει διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο Μοντέλο Τεκμηρίωσης, Έκδοση 4 του ΠΗΔ, ενότητα 5. Τεκμηρίωση Διαδικτυακών Υπηρεσιών, πηγή: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>) της Δημόσιας Διοίκησης κ.α. Όπως, γίνεται αντιληπτό το ΠΗΔ δεν αφορά το αντικείμενο του παρόντος έργου και κατ' επέκταση δεν είναι επιβεβλημένη για την αναθέτουσα αρχή, αλλά ούτε και για τον υποψήφιο ανάδοχο.
- Το αντικείμενο του παρόντος έργου δεν αποτελεί η ικανοποίηση των βασικών αρχών του ΠΗΔ (π.χ. μοντελοποίηση διαδικασιών και τήρηση προτύπων συμβατά με το ΠΗΔ) και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της (π.χ. μεθοδολογία, παραδοτέα κλπ). Οι στόχοι και το αντικείμενο του έργου (καθώς και τα παραδοτέα του) ορίζονται με σαφήνεια στο Τεύχος της Διακήρυξης του διαγωνισμού.
- Ο υποψήφιος Ανάδοχος αναφορικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες εμμένει στην χρήση του ΠΗΔ, διότι η Τεχνική Προσφορά στηρίζεται σε αυτούσια κείμενα του Μοντέλου Τεκμηρίωσης (Έκδοση 0.4) του ΠΗΔ, π.χ. το Υπόδειγμα Γ.1 σελίδα 174 της Τεχνικής Προσφοράς είναι το διαθέσιμο υπόδειγμα στην σελίδα 111 του Μοντέλου Τεκμηρίωσης (πηγή: <http://www.e-gif.gov.gr/portal/page/portal/egif/>).

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος αναφέρει ότι η τεχνική του προσφορά προβλέπει ως πρόσθετες υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως είναι η καταγραφή διαδικασιών. Επισημαίνεται, ότι η καταγραφή των διαδικασιών αποτελεί απαραίτητο στάδιο για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων που έχουν αντικείμενο τον ανασχεδιασμό / απλούστευση και την μοντελοποίηση διαδικασιών. Διότι, η αποτύπωση των διαδικασιών της υφιστάμενης – («as-is» situation) προηγείται της μελλοντικής κατάστασης («to be»), που θα προκύψει από τον ανασχεδιασμό της διαδικασίας.

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην ενότητα 2.2 Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εργασιών και χρονοδιάγραμμα παράδοσης των παραδοτέων της τεχνικής του προσφοράς περιγράφει συνοπτικά (όπως αναφέρεται στην τεχνική προσφορά) τις παρεχόμενες υπηρεσίες, οι οποίες δεν καλύπτουν συνολικά τις απαιτήσεις του έργου και περιορίζονται επί το πλείστον στα ζητούμενα της διακήρυξης. Ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν προβαίνει σε περαιτέρω διάγνωση και αξιολόγηση των απαιτήσεων του έργου, προκειμένου να προτείνει πρόσθετες ενότητες εργασιών. Ενδεικτικά, οι παρεχόμενες υπηρεσίες για την εκπαίδευση των στελεχών της Αναθέτουσας Αρχής αναφέρεται στην εκπαίδευση των επιχειρησιακών διαδικασιών της Αναθέτουσας Αρχής και δεν υπεισέρχεται σ' άλλες θεματικές ενότητες, όπως είναι η εφαρμογή του Νέου Κανονισμού Λειτουργίας που είναι Παραδοτέο του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς.

Επί του Κριτηρίου Κ4:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος δεν αναφέρει και ως εκ τούτου δεν προτείνει περιεχόμενα για τα παραδοτέα του έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, και παραθέτει, απλώς, του τίτλους των παραδοτέων.

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος συμπεριλαμβάνει στην τεχνική του προσφορά να υλοποιήσει τέσσερα (4) πρόσθετα παραδοτέα που σχετίζονται με το αντικείμενο του έργου. Το σύνολο των άνωθεν λήφθηκε υπόψη από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς. Τέλος, δεν δόθηκε καμία τεκμηρίωση κατά την προσφυγή.

Επί του Κριτηρίου Κ5:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική προσφορά περιγράφει τις διαδικασίες επικοινωνίας της Ομάδας Έργου με την Αναθέτουσα Αρχή, χωρίς περαιτέρω ανάλυση (με ενδεικτικά έντυπα και συσκέψεις ανά περίπτωση). Τα άνω ελήφθησαν από την Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς. Τέλος, δεν δόθηκε καμία περαιτέρω τεκμηρίωση κατά την προσφυγή.

Επί του Κριτηρίου Κ6:

- Ο υποψήφιος Ανάδοχος στην τεχνική προσφορά περιγράφει με σαφήνεια το σύστημα λειτουργίας και διοίκησης της Ομάδας Έργου.

- Η ομάδα έργου ενισχύεται με επιπλέον των ζητούμενων από τη Διακήρυξη στελεχών: α) προσθήκη δύο (2) εμπειρογνομώνων που έχει ως αποτέλεσμα το σύνολο των μελών της ομάδας έργου του αναδόχου να προσφέρει αθροιστικά 156 Α/Μ. Η ενίσχυση της ομάδας από το υποψήφιο Ανάδοχο καλύπτει τις απαιτήσεις του έργου (όπως προδιαγράφηκαν από τη διακήρυξη) και κρίθηκε θετικά από το ..... ως Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση της Τεχνικής Προσφοράς. Τέλος, δεν δόθηκε καμία περαιτέρω τεκμηρίωση κατά την προσφυγή.

Συνεπεία όλων των ανωτέρω ότι τόσο ο δεύτερος όσο και ο τρίτος λόγος της προσφυγής, πρέπει να και αυτοί απορριφθούν, καθώς και να κριθεί απορριπτέα η υποβληθείσα προσφυγή στο σύνολό της.». Αντίστοιχα, η παρεμβαίνουσα επί του δεύτερου και τρίτου λόγου προσφυγής, αναφέρει στις σελ. 11-14 της ασκηθείσας παρέμβασής τα εξής: «Β. Επί των αιτιάσεων περί εσφαλμένης βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών και του αιτήματος για αναβαθμολόγηση αυτών εκ μέρους της Αρχής

Σύμφωνα με το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει

προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 367 του ίδιου ως άνω νόμου, «1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια».

Όπως, άλλωστε, γίνεται αποδεκτό επί προδικαστικής προσφυγής, που φέρει το χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής, ο διενεργούμενος έλεγχος της Αρχής είναι πλήρης, υπό την έννοια ότι έχει ως αντικείμενο, αφενός την διαπίστωση ότι η έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης συμμορφώνεται με το οικείο νομικό πλαίσιο, που διέπει την έκδοσή της (έλεγχος νομιμότητας), αφετέρου τη διαπίστωση της ορθότητας της εκτίμησης των πραγμάτων από την αναθέτουσα αρχή (έλεγχος ουσίας).

Παρόλα αυτά, όπως γίνεται παγίως δεκτό (βλ. ΣτΕ 177/1996), στον έλεγχο ουσίας το αρμόδιο όργανο (εν προκειμένω η Αρχή) «έχει μεν κατ' αρχήν πλήρη δικαιοδοσία, δικαιούμενο να προβεί σε δική του ουσιαστική εκτίμηση περί της συνδρομής των προϋποθέσεων του νόμου για την ικανοποίηση του διεκδικούμενου δικαιώματος και να διαμορφώσει τελικώς το περιεχόμενο αυτού, αν, όμως, η συγκεκριμένη διοικητική πράξη περιέχει κρίση επί τεχνικής φύσεως θεμάτων, για τα οποία απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, η οποία κρίση έχει ανατεθεί από το νόμο σε ειδικά όργανα, το διοικητικό δικαστήριο περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας της πράξεως αυτής, ο οποίος περιλαμβάνει και την πλάνη περί τα πράγματα και την πληρότητα της αιτιολογίας. Όταν δε κρίνει ότι η τοιαύτη διοικητική πράξη δεν αιτιολογείται

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

νομίμως ή επαρκώς, προβαίνει {...} σε ακύρωσή της, μη δικαιούμενο πάντως να υποκατασταθεί στην αρμοδιότητα του οργάνου αυτού και να εκφέρει δική του κρίση επί του συγκεκριμένου τεχνικής φύσεως θέματος».

Σε κάθε περίπτωση, ως προς τον έλεγχο που διενεργεί η Αρχή και τα όρια αυτού, έχει κριθεί ότι «σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 367 του Ν4412/2016 (και τις αντίστοιχες διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 18 του ΠΔ 39/2017), σε περίπτωση αποδοχής της προδικαστικής προσφυγής, η ΑΕΠΠ ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη της αναθέτουσας αρχής ή την επίδικη παράλειψή της και αναπέμπει την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην οφειλόμενη ενέργεια, συμμορφούμενη προς την απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία δεν έχει εξουσία ούτε να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη ούτε να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής».

Τα ανωτέρω, τέλος, γίνονται δεκτά και από την Αρχή η οποία έχει κρίνει ότι το σχετικό αίτημα της προδικαστικής προσφυγής «δεν μπορεί να είναι άλλο από την ακύρωση της πιο πάνω συγκεκριμένης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360 παρ. 1 και 367 παρ. 2 Ν. 4412/2016, καθώς στην Α.Ε.Π.Π. δεν έχει κατά Νόμο δοθεί άλλη αρμοδιότητα, ιδίως και πολύ περισσότερο η εξουσία διάπλασης με ουσιαστικό περιεχόμενο των Αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής» (βλ. ΑΕΠΠ 134/2017).

Από το σύνολο, συνεπώς, των ανωτέρω συνάγεται ότι η Αρχή, αναφορικά με την βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών δεν μπορεί να κρίνει η ίδια επί του ύψους των επιμέρους βαθμολογιών και της συνολικής βαθμολογίας, παρά μόνον να ασκήσει έναν οριακό έλεγχο νομιμότητας, ως προς την τυχόν ύπαρξη πλάνης περί τα πράγματα των αρμοδίων οργάνων της αναθέτουσας αρχής και ως προς την πληρότητα της σχετικής αιτιολογίας. Και τούτο διότι στο πεδίο των τεχνικών κρίσεων της διοικήσεως, όπου είναι δεδομένο ένα περιθώριο εκτίμησης των οργάνων αξιολόγησης, ο ελεγκτικός ρόλος της Αρχής περιορίζεται στον έλεγχο της αιτιολογίας των σχετικών

πράξεων της Διοικήσεως, δια μέσου της οποίας ελέγχεται ο τρόπος με τον οποίο η Διοίκηση έκανε χρήση της διακριτικής της ευχέρειας εντός των άκρων ορίων της. Σε κάθε περίπτωση, εξάλλου, δεν μπορεί να τροποποιήσει σχετικώς την προσβαλλόμενη απόφαση, παρά μόνον να αναπέμψει εκ νέου στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να προβεί στις οφειλόμενες ενέργειες.

Εν προκειμένω, ωστόσο, όπως ήδη αναφέρθηκε, με το δεύτερο και τον τρίτο λόγο προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα εταιρεία, αφενός ισχυρίζεται ότι η βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών της ίδιας και της εταιρείας μας είναι μη νόμιμη, αφετέρου ζητεί από την Αρχή, να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε η μεν προσφορά της εταιρείας μας να λάβει Απόλυτο Βαθμό Τεχνικής Προσφοράς (ΑΒΤΠ) 100 και Τελικό (Συνολικό) Βαθμό Τεχνικής Προσφοράς (ΤΒΤΠ) 87,15, η δε προσφορά αυτής να λάβει Απόλυτο Βαθμό Τεχνικής Προσφοράς (ΑΒΤΠ) 114,75 και Τελικό (Συνολικό) Βαθμό Τεχνικής Προσφοράς (ΤΒΤΠ) 100.

Οι λόγοι, ωστόσο, αυτοί, με το συγκεκριμένο περιεχόμενο, καθώς επίσης και το σχετικό αίτημα, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι και νόμω αβάσιμοι, δεδομένου ότι η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, όπως προκύπτει και από το ίδιο το περιεχόμενό της (βλ. αναλυτικά το περιεχόμενο των ισχυρισμών που ευρίσκονται στους πίνακες που συμπεριλαμβάνονται στον δεύτερο και τρίτο λόγο προδικαστικής προσφυγής) στρέφεται ευθέως κατά των κατ' ουσίαν αμιγώς τεχνικών κρίσεων της Επιτροπής και της Αναθέτουσας Αρχής, εμφανιζόμενη ως ασκούσα κριτική στις κρίσεις αυτές και υποδεικνύοντας στην Αρχή σας ποιες θα έπρεπε να είναι κατά την εκτίμηση της οι προσήκουσες βαθμολογίες, αξιώνοντας από αυτή να προβεί σε ουσιαστικό έλεγχο των κρίσεων της διοικήσεως, υποκαθιστώντας τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

Και τούτο, παρόλο που, όπως ήδη αναπτύξαμε ανωτέρω, τα χαρακτηριστικά της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης πράξης (συμπεριλαμβανομένης της αιτιολογίας του των ενσωματωμένου σε αυτή υπ' αριθ. 2 Πρακτικού της Επιτροπής), αναφορικά με την βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών ανά επιμέρους ομάδα και κριτήριο τεχνικής αξιολόγησης, είναι τέτοια ώστε να μην καταλείπεται κανένα περιθώριο εύλογων αμφιβολιών

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

ως προς τον τρόπο και τη συλλογιστική με την οποία η Επιτροπή και η αναθέτουσα αρχή προέβησαν στη βαθμολόγηση των προσφορών, με αποτέλεσμα αυτή η καθόλα νόμιμη, έγκυρη και επαρκής αιτιολογία να καθιστά τις κατ' ιδίαν τεχνικές κρίσεις της Αναθέτουσας Αρχής ανέλεγκτες μη υποκείμενες σε έλεγχο εκ μέρους της Αρχής.

Κατά συνέπεια, στο μέτρο που με την προδικαστική της προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρεία αξιώνει από την Αρχή να υπερβεί τα όρια του ελέγχου που διενεργεί και να εμπλακεί στο έργο της διοικήσεως, αξιολογώντας τεχνικές κρίσεις των οργάνων της αναθέτουσας αρχής, θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, καθότι πλήττει ευθέως την ανέλεγκτη τεχνική κρίση της διοικήσεως ως προς την προσήκουσα βαθμολογία. Κατά τον ίδιο δε λόγο, ομοίως, απορριπτέοι ως απαράδεκτοι είναι και οι κατ' ιδίαν ισχυρισμοί της προσφεύγουσας εταιρείας περί δήθεν υπεροχής της δικής της τεχνικής προσφοράς, διότι δι' αυτών αμφισβητείται ευθέως η ανέλεγκτη δικαστικώς τεχνική κρίση της Διοίκησης ως προς την προσήκουσα βαθμολογία και όχι η σχετική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία, όπως ήδη αναφέρθηκε, τυγχάνει νόμιμη, έγκυρη και επαρκής.».

22. Επειδή, σχετικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, όπως ήδη εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω στις σκέψεις 18-20 της παρούσας, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης κρίθηκε από το οικείο Κλιμάκιο ότι είναι κατ' αρχήν επαρκής και νόμιμη. Σε συνέχεια της ανωτέρω παραδοχής, δεδομένου ότι σύμφωνα με την ανέλεγκτη ακυρωτικά, τεχνική κρίση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣτΕ 616/2012), στο κείμενο της προσβαλλόμενης παρατίθενται αναλυτικά τα πλεονεκτήματα της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας από τεχνικής απόψεως σε κάθε επιμέρους κριτήριο της προς ανάθεση σύμβασης, προκύπτει ότι υπήρχε πλήρης, σαφής, εμπειριστατωμένη και ειδική αιτιολογία στην προσβαλλόμενη σχετικά με τη βαθμολόγηση των επίμαχων τμημάτων της προσφοράς των υποψηφίων, όπως αυτά προσβάλλονται από την προσφεύγουσα με τον εξεταζόμενο δεύτερο (και εν συνεχεία, τρίτο) λόγο της προσφυγής. Εξάλλου, κατά το μέρος που οι αιτιάσεις που προβάλλονται με τον

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

δεύτερο λόγο της υπό κρίση προσφυγής αμφισβητούν την ανέλεγκτη ακυρωτικά τεχνική κρίση της διοίκησης, είναι απορριπτέες ως απαράδεκτες (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 77/2011, 419/2010, 107/2010). Ομοίως, απαραδέκτως αμφισβητείται από την προσφεύγουσα η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης ως προς το ύψος της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας στα συγκεκριμένα κριτήρια (ΕΑ ΣτΕ 164/2010, 216, 402/2009, 613/2008, 827, 232/2007), ενώ όπως έχει κριθεί, η περαιτέρω αμφισβήτηση της αιτιολογίας βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά το μέτρο που βαθμολογήθηκε με τον τρόπο που αποτυπώνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, απαραδέκτως πλήττει την ανέλεγκτη τεχνική κρίση των οργάνων της Διοίκησης (ΕΑ ΣτΕ 391/2010, 35/2010, 283/2013, 285/2013, 616/2012, 306/2012).

23. Επειδή, συναφώς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 367 παρ. 1 του Ν. 441/2016 ορίζεται ότι: *«Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος...»*, ενώ σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση του άρθρου 367 παρ. 2 του Ν. 4412/2016: *«Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια.»*. Περαιτέρω, όπως δέχεται παγίως και η νομολογία (βλ. και ΑΕΠΠ 761/2018) ο έλεγχος ουσίας που πραγματοποιείται στα πλαίσια της κρίσης επί μίας προσφυγής, όπως η προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., εκ μόνου του λόγου ότι περιλαμβάνει πλήρη έλεγχο πραγμάτων και εξουσία ακύρωσης της προσβαλλόμενης πράξης, δεν συνεπάγεται ότι είναι απερίοριστος ή ότι η επανεξέταση και επανεκτίμηση της υποθέσεως μπορεί να πραγματοποιηθεί εξ υπαρχής και πρωτοτύπως κατά λειτουργική υποκατάσταση της ενεργού διοικήσεως. Και τούτο διότι και ο ουσιαστικός έλεγχος είναι πάντως έλεγχος συγκεκριμένης πράξεως, ο οποίος οριοθετείται αφενός μεν, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 και 79 του ΚΔΔ και του Ν. 4412/2016 που έχουν

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

παρατεθεί ανωτέρω, από το αντικείμενο και την πραγματική της βάση, καθώς και τους λόγους και τα αιτήματα της προσφυγής, και αφετέρου, από τους κανόνες για το αντικείμενο και το βάρος της απόδειξης (ΣτΕ 166/2018, ΔΕφΑθ 637/2013, πρβλ. και ΣτΕ 1879/2008, σκ. 5). Μετά και την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης της αναθέτουσας, ως μη νόμιμης, τυχόν ουσιαστική περαιτέρω εξέταση της υπόθεσης από το δικαστήριο, εν προκειμένω την Α.Ε.Π.Π., θα αποτελούσε ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της και για το λόγο αυτό πρέπει να απόσχει. Συνεπώς, πρέπει να αναπεμφθεί η υπόθεση στη διοίκηση κατ' αυτεπάγγελτη ενέργεια του Δικαστηρίου (της Αρχής) (ΔΕφΑθ 5088/2002). Ο Δικαστής και εν προκειμένω η Α.Ε.Π.Π., ερευνά συγκεκριμένα αν υπάρχει πλημμέλεια όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων που έθεσε η διοίκηση κατά διακριτική ευχέρεια με τη σύνταξη των όρων της διακήρυξης επί παραδείγματι, χωρίς όμως εξουσία να υποκαταστήσει τη διοίκηση στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας και να μεταρρυθμίσει την προσβληθείσα με προσφυγή διοικητική πράξη, σε περίπτωση που η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας κριθεί μη σύνομη, λόγω υπέρβασης των νομίμων ορίων της (ΣτΕ 1222/1979, βλ. και Ηλία Κουβαρά, «Η απαγόρευση υποκατάστασης του δικαστή στο έργο της Διοίκησης ως είδωλο της διοικητικής δικαιοσύνης», ΕΔΔΔΔ 3/2015 και εκεί περαιτέρω εκτενείς παραπομπές σε σχετική νομολογία και θεωρία). Συναφώς έχει κριθεί (ΕΑ ΣτΕ 1072/2009) ότι η κρίση περί της δυνατότητας ανταποκρίσεως της αιτούσας στις ανάγκες υλοποιήσεως του έργου ανήκει κατ' αρχήν στην αναθέτουσα αρχή, η δε Επιτροπή Αναστολών και άρα και η Α.Ε.Π.Π. κατά την κρίση της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής ενώπιόν της, δεν έχει την εξουσία να προβεί πρωτοτύπως στην εξέταση του ζητήματος αυτού, ενέργεια η οποία θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της κρίσεως της Διοικήσεως (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 31/2003). Έτσι, όπως βάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, μοναδικό αίτημα σε ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., είναι αποκλειστικά εκ του νόμου, σε περίπτωση αποδοχής της προδικαστικής προσφυγής, η Α.Ε.Π.Π. να ακυρώσει την προσβαλλόμενη πράξη της αναθέτουσας αρχής ή την φερόμενη προς κρίση παράλειψή της και να αναπέμψει την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή,

προκειμένου η τελευταία να συμμορφωθεί με το διατακτικό της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., η οποία ωστόσο σε καμία περίπτωση, όπως ήδη εκτέθηκε, δεν έχει εξουσία ούτε να διαπλάσει το ουσιαστικό περιεχόμενο της ακυρωθείσας από αυτήν απόφασης, υπό την έννοια της τροποποίησής του ούτε φυσικά να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο δεύτερος λόγος προσφυγής, κρίνεται απορριπτέος ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, στον βαθμό που με αυτόν η προσφεύγουσα προσβάλλει την ανέλεγκτη τεχνικά κρίση της αναθέτουσας αρχής και περαιτέρω, αιτείται την τροποποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης από την Α.Ε.Π.Π., ως προς τη βαθμολογία που έλαβε η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, ενώ αντίστοιχα γίνονται δεκτοί οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας.

24. Επειδή, με τον τρίτο και τελευταίο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει, κατά το ότι μη νομίμως προσέδωσε μειωμένη βαθμολογία στην τεχνική προσφορά της, καθώς η τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της διακήρυξης σε ένα προς ένα τα κριτήρια και πρέπει να βαθμολογηθεί σε κάθε ένα από αυτά όπως διεξοδικά αναλύει στις σελ. 12-15 της κρινόμενης προσφυγής της, καταλήγοντας ότι για τους ανωτέρω λόγους η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που αφορά τη βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας πρέπει να μεταρρυθμιστεί, ώστε η βαθμολογία της να αυξηθεί στο 114,75. Επί του ίδιου ως άνω λόγου προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή, στις απόψεις της επικαλείται όσα αναφέρονται αναλυτικά στη σκέψη 21 της παρούσας, στην οποία και παραπέμπουμε προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων. Αντίστοιχα, η παρεμβαίνουσα πέραν των όσων αναφέρονται στη σκέψη 18 της παρούσας, προβαίνει σε αναλυτική αντίκρουση των κατ' ιδίαν ισχυρισμών της προσφεύγουσας, όπως αναλύει ειδικότερα στις σελ. 22-35 της ασκηθείσας παρέμβασης, υπό «3. ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ», υπό Α.-ΣΤ.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

25. Επειδή, αναφορικά με τον τρίτο και τελευταίο λόγο προσφυγής, ισχύουν *mutatis mutandis* τα αναφερόμενα ως άνω, στις σκέψεις 22-23 της παρούσας. Ως εκ τούτου, απαραδέκτως αμφισβητείται από την προσφεύγουσα η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης ως προς το ύψος της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς της στα συγκεκριμένα κριτήρια (ΕΑ ΣτΕ 164/2010, 216, 402/2009, 613/2008, 827, 232/2007), ενώ όπως έχει κριθεί, η περαιτέρω αμφισβήτηση της αιτιολογίας βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς της, κατά το μέτρο που βαθμολογήθηκε με τον τρόπο που αποτυπώνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, απαραδέκτως πλήττει την ανέλεγκτη τεχνική κρίση των οργάνων της Διοίκησης (ΕΑ ΣτΕ 391/2010, 35/2010, 283/2013, 285/2013, 616/2012, 306/2012). Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο τρίτος λόγος προσφυγής, κρίνεται απορριπτέος ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, στον βαθμό που με αυτόν η προσφεύγουσα προσβάλλει την ανέλεγκτη τεχνικά κρίση της αναθέτουσας αρχής και περαιτέρω, αιτείται την τροποποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης από την Α.Ε.Π.Π., ως προς τη βαθμολογία που έλαβε η τεχνική προσφορά της, ενώ αντίστοιχα γίνονται δεκτοί οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας.

26. Επειδή, κατ' ακολουθίαν πρέπει η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή να απορριφθεί.

27. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016).

28. Επειδή, πρέπει να γίνει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την ασκηθείσα παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Αριθμός Απόφασης: 917 /2019

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 30 Ιουλίου 2019 και εκδόθηκε στις 12 Αυγούστου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου

Ηλέκτρα Νικολακοπούλου